

БУЛГАН АЙМГИЙН
ЗАСАГ ДАРГЫН ДЭРГЭДЭХ
СТАТИСТИКИЙН ХЭЛТЭС

БУЛГАН АЙМГИЙН НИЙГЭМ ЭДИЙН ЗАСГИЙН байдал

Monthly bulletin of **STATISTICS**

2019/10

www.bulgan.nso.mn

СТАТИСТИК МЭДЭЭЛЛИЙГ ХЭРХЭН АВАХ ВЭ?

www.1212.mn

СТАТИСТИКИЙН МЭДЭЭЛЛИЙН
НЭГДСЭН САН

www.nso.mn сайтын
Хэрэглэгчийн бүртгэлд
бүртгүүлснээр цахим
хаягаар тогтмол
авч болно.

Monstat ezStat
аппликейшн

1900-1212
Лавлах утас

@statistic_mn

Статистик
мэдээлэл

Үндэсний Статистикийн
Хорооны
НОМЫН САН

Онлайн лавлах
мессенжер
8:30-17:30

ТӨРИЙН ҮЙЛЧИЛГЭЭГ

ХҮНД СУРТАЛ
АВИЛГА

ҮГҮЙ НЭЭЛТТЭЙ
ХҮРГЭНЭ

ГАРЧИГ

Аргачлалын тайлбар.....	2
Товч танилцуулга.....	6
I. 1 Хүн ам.....	14
I. 2 Хөдөлмөр.....	15
I. 3 Нийгмийн халамж.....	16
I. 3 Нийгмийн даатгал.....	16
I. 4 Эрүүл мэнд	17
I. 6 Гэмт хэрэг	18
II.2 Банк, Санхүү.....	19
II.3 Үнэ.....	20
II.6 Аж үйлдвэр.....	25
II.6 Барилга.....	26
II.8 Худалдан авах ажиллагаа.....	27
II.9 Газар өмчлөл.....	32
II.10 Бизнес регистрийн сан.....	32
II.14 Мал аж ахуй.....	34
II.15 Газар тариалан.....	38

Аргачлалын тайлбар

Хөдөлмөр

Бүртгэлтэй ажилгүй иргэдэд Монгол Улсын хуулиар зөвшөөрөгдсөн хөдөлмөрлөх насны, хөдөлмөр эрхлэх чадвартай, цалин хөлстэй ажил болон хувиараа хөдөлмөр эрхлэгдэггүй, тухайн үед ажиллахад бэлэн, цалин хөлстэй ажил идэвхитэй хайж байгаа хөдөлмөр, халамжийн үйлчилгээний хэлтэс, хөдөлмөрийн төв бирж, хөдөлмөрийн хувийн биржид бүртгүүлсэн ажилгүй иргэдийг хамруулна.

Нийгмийн даатгал, халамж

Нийгмийн даатгал нь иргэн болон төр, аж ахуйн нэгж байгууллагаас зохих журмын дагуу шимтгэл төлж, нийгмийн даатгалын сан бүрдүүлэх, даатгуулах, өндөр наслах, хөдөлмөрийн чадвараа алдах, өвчлөх, ажилгүй болоход өөрт нь, тэрчлэн даатгуулагч нас барахад түүний асрамжид байсан хүмүүст хууль тогтоомжид заасан тэтгэвэр, тэтгэмж, төлбөр өгөх агуулга бүхий нийгэм эдийн засгийн арга хэмжээ юм. Тэтгэврийн, тэтгэмжийн, эрүүл мэндийн, үйлдвэрлэлийн осол, мэргэжлээс шалтгаалан өвчний, ажилгүйдлийн даатгал гэсэн төрлөөс нийгмийн даатгал бүрдэнэ. Нийгмийн даатгалын сан нь ажил олгогч, даатгуулагчийн хөдөлмөрийн хөлс, түүнтэй адилтгах орлогоос тэтгэвэр, тэтгэмж, төлбөр, үйлчилгээнд зарцуулах болон нийгмийн даатгалын үйл ажиллагааны зардлыг нөхөх зорилгоор төлсөн шимтгэлийн орлого, бусад эх үүсвэрээс бүрдэнэ. Нийгмийн даатгалын тухай хууль болон гэрээний үндсэн дээр нийгмийн даатгалын санд нийгмийн даатгалын шимтгэл төлж даатгуулсан, нийгмийн

даатгалын сангаас тэтгэвэр, тэтгэмж, төлбөр авах эрх бүхий этгээдийг даатгуулагчаар тооцно. Тэтгэвэр нь даатгуулагчийг өндөр наслахад насан туршид нь, хөгжлийн бэрхшээлтэй болоход хөдөлмөрийн чадвар нь сэргээгдэх хүртэл, нас барахад нь түүний гэр бүлийн хөдөлмөрийн чадваргүй гишүүд (хүүхэд 16 нас, сургуульд суралцаж байгаа бол 19 нас хүртэл)-ийн нийгмийн баталгааг хангах зорилгоор нийгмийн даатгалын сангаас олгох мөнгөн хөрөнгө байна.

Тэтгэмж нь хөдөлмөрийн чадвараа түр алдах, жирэмслэх, амаржих, нас барах тохиолдолд даатгуулагчид нийгмийн даатгалын сангаас нэг удаа олгох мөнгөн хөрөнгө байна. Нийгмийн халамжийн дэмжлэг туслалцаа шаардлагатай хүнд хуульд заасан тэтгэвэр, нөхцөлт мөнгөн тэтгэмж олгох, олон нийтийн оролцоонд түшиглэсэн халамжийн болон төрөлжсөн асрамжийн үйлчилгээ үзүүлэх үйл ажиллагааг нийгмийн халамж гэнэ

Эрүүл мэнд

Жирэмслэлтийн хугацаанаас хамаарахгүйгээр ердийн төрөлтөөр эсвэл мэс ажилбараар ургийг умайнаас гарган авсны дараа нярай амьсгалж байсан эсвэл амьдын бусад ямар нэгэн шинж тэмдэг, өөрөөр хэлбэл, зүрхний цохилт, хүйний судасны лугшилт, булчингийн тодорхой хөдөлгөөн илэрч байвал хүй эсвэл эхэсийг салгасан эсэхийг харгалзахгүйгээр амьд төрөлтөд тооцно.

Амьд төрсөн 1000 хүүхдэд ногдох нялхсын эндэгдлийг тодорхойлохдоо тухайн хугацаанд 1 хүртэлх насандаа эндсэн

хүүхдийн тоог амьд төрсөн хүүхдийн тоонд харьцуулна.

Амьд төрсөн 1000 хүүхдэд ногдох хүүхдийн эндэгдлийг тооцохдоо тухайн хугацаанд 5 хүртэлх насандаа эндсэн хүүхдийн тоог амьд төрсөн хүүхдийн тоонд хуваана. Эндсэн эхийн тоонд жирэмсний хугацаанд болон төрөх үедээ эсвэл төрснөөс хойш 42 хоногийн дотор жирэмслэлтийн байрлал, үргэлжилсэн хугацаанаас үл хамааран жирэмслэлт, төрөлт болон түүнийг удирдахтай холбоо бүхий шалтгаанаар эндсэн эхийг хамааруулна.

Халдварт өвчний өвчлөлийн 10000 хүнд ногдох түвшинг тооцохдоо тайлант хугацаанд амбулаторийн үзлэгээр шинээр бүртгэгдсэн нийт халдварт өвчний тохиодлын тоог тухайн хугацааны хүн амын тоонд харьцуулна.

Аюулт үзэгдэл, осол

Гамшиг гэж аюулт үзэгдэл, техникийн холбогдолтой осол, алан хядах ажиллагаа, дэлбэрэлтийн улмаас олон хүний эрүүл мэнд, амь нас хохирох, мал амьтан олноор хорогдох, эд хөрөнгө, хүрээлэн байгаа орчинд улс, орон нутгийн дотоод нөөц боломжоос давсан хохирол учрахыг хэлнэ.

Аюулт үзэгдэл гэж хүчтэй цасан болон шроон шуурга, ган, зуд, үер, газар хөдлөлт, цөлжилт болох, гал түймэр, хүн, мал, амьтны болон ургамлын гоц халдварт өвчин гарах, хортон мэрэгчид тархах зэргийг хамруулан ойлгоно. Техникийн холбогдолтой осол гэж үйлдвэрлэл, технологийн горим зөрчигдсөнөөс тоног төхөөрөмж, барилга, байгууламж, шугам, сүлжээ эвдрэх, тээврийн хэрэгсэл осолдох,

сүйрэх, цацраг идэвхт болон химийн хорт бодис алдагдах зэргийг хамруулан ойлгоно.

Гэмт хэрэг

Эрүүгийн хариуцлага хүлээлгэхээр Монгол Улсын Эрүүгийн хуульд заасан, нийгэмд аюултай, гэм буруутай үйлдэл, эс үйлдэхүйг гэмт хэрэг гэнэ. Гэмт хэргийн нийгмийн шинж чанар, аюулын хэр хэмжээ, оногдуулж болох ялын хүнд хөнгөнийг харгалзан гэмт хэргийг хөнгөн, хүндэвтэр, хүнд, онц хүнд гэж ангилна. Гэмт хэргийн тоог Монгол Улсын Эрүүгийн хуульд заасны дагуу гэмт хэргийн төрлөөр нэгтгэн гаргаж байна. Тухайлбал:

- Хүний ам бие, эрүүл мэндийн эсрэг гэмт хэрэг
- Хүүхэд гэр бүл, нийгмийн эсрэг гэмт хэрэг
- Өмчлөх эрхийн эсрэг гэмт хэрэг
- Үндэсний аюулгүй байдлын эсрэг гэмт хэрэг
- Нийгмийн аюулгүй байдлын эсрэг гэмт хэрэг
- Хүн амын эрүүл мэндийн эсрэг гэмт хэрэг
- Тээврийн хэрэгслийн хөдөлгөний аюулгүй байдал, ашиглалтын журмын эсрэг гэмт хэрэг
- Шүүн таслах ажиллагааны эсрэг гэмт хэрэг
- Байгаль хамгаалах журмын эсрэг гэмт хэрэг
- Бусад гэмт хэрэг

18 ба түүнээс дээш насны 10000 хүнд ногдох бүртгэгдсэн гэмт хэргийн тоог тодорхойлохдоо нийт бүртгэгдсэн гэмт хэргийн тоог 18 ба түүнээс дээш насны хүн амын дундаж тоонд харьцуулна.

Дор дурьдсан этгээдэд хэрэг бүртгэгч, мөрдөн байцаагч эрүүгийн хэрэг үүсгэж, үндэслэл бүхий тогтоол гаргасан бол сэжигтнээр тооцно. Үүнд:

-Уг этгээдийг гэмт хэрэг үйлдэж байх үед буюу үйлдэл дор нь барьсан

-Гэмт хэрэг үйлдсэн этгээдийг хохирогч буюу харсан хүн шууд заасан

-Уг этгээдийн бие, хувцас, эд зүйл, орон байранд гэмт хэргийн ул мөр тодорхой илэрч олдсон

-Уг этгээд хэргээ илчлэн ирсэн

-Гэмт хэрэгт сэрдэгдэх үндэслэл бүхий бусад баримт байгаа бол

Хэрэг бүртгэгч, мөрдөн байцаагч тогтоол үйлдэж, ял сонсгосон этгээдийг яллагдагчаар тооцно.

Төрийн санхүү

Орон нутгийн төсвийн суурь орлого гэж тухайн шатны төсөвт орох татварыг доод хувь хэмжээгээр тооцсон орлого болон татварын бус орлогын нийлбэрийг хэлнэ. Орон нутгийн суурь зарлага гэж сум, аймаг, нийслэлийн удирдлагыг хэрэгжүүлэх чиг үүрэгтэй холбогдох урсгал болон хөрөнгийн зарлага, нийгмийн асрамж, халамжийн үйлчилгээ, байгаль орчныг хамгаалах, нөхөн сэргээх зардлыг хэлнэ.

Төсвийн тэнцэл гэж тухайн төсвийн жил, улирлын нийт орлого, зарлагын зөрүүг хэлнэ. Иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлаас батлан аймаг, нийслэл, сум, дүүргийн Засаг дарга бүрдүүлж зарцуулах төсөв нь орон нутгийн төсөв байна.

Татварын орлогод орлогын албан татвар, нийгмийн даатгалын шимтгэл, хураамж, өмчийн татвар, дотоодын бараа, үйлчилгээний татвар, гадаад худалдааны татварын орлого болон бусад татвар орно.

Төрийн өмчийн оролцоотой аж ахуйн нэгжийн төрийн өмчид ногдох хувьцааны

ногдол ашиг, хүү, торгуулийн орлого, түрээсийн орлого, төсөвт газрын өөрийн орлого болон татварын бус бусад орлогоос татварын бус орлого бүрдэнэ.

Төсвийн зарлагыг урсгал зардал, хөрөнгийн зардал, цэвэр зээл гэж ангилна. Бараа, үйлчилгээний зардал, зээлийн үйлчилгээний төлбөр, татаас ба урсгал шилжүүлгээс урсгал зардал бүрдэнэ.

Үнэ

Хэрэглээний үнийн индекс (ХҮИ) нь хэрэглэгчдийн худалдаж авсан бараа, үйлчилгээний нэр төрөл, чанар өөрчлөлтгүй тогтвортой байхад үнэ дунджаар хэрхэн өөрчлөгдөж буйг хэмжих үзүүлэлт бөгөөд нийт өрхөөр тооцсон үнийн өөрчлөлтийг харуулна. ХҮИ-ийн тооцоонд хэрэглээний сагс, хэрэглээний жин гэсэн хоёр үзүүлэлтийг ашиглана. Хэрэглээний сагс нь дундаж зарлагатай өрхийн хэрэглээг төлөөлөх чадвартай, хэрэглээний үнийн индекс тооцох зорилгоор бүрдүүлсэн хүн амын өргөн хэрэглээний бараа, үйлчилгээний үнийн өөрчлөлтийг тооцоход бараа, үйлчилгээний тоо хэмжээ, төрөл, чанар зэргийг тогтмолоор авч үздэг. Хэрэглээний бараа үйлчилгээний жин гэж өрхийн худалдаж авсан бараа, үйлчилгээний нийт зардалд тухайн бараа, үйлчилгээний зардлын эзлэх хувийн жин юм. ХҮИ-ийн тооцоонд Ласпейресийн үнийн индексийн томъёог ашиглаж болно.

$$I_p^L = \frac{\sum_{i=1}^n p_{it} * q_{io}}{\sum_{i=1}^n p_{io} * q_{io}}$$

I_p^L - t тайлант үеийн Ласпейресийн үнийн индекс

t - тайлан үе

o - суурь үе

p_{it} - 'i' барааны тайлант үеийн үнэ,

p_{io} - 'i' барааны суурь үеийн үнэ,

q_{io} - 'i' барааны суурь үеийн худалдан авсан тоо, хэмжээ,

$\sum$ - нийлбэрийн тэмдэг

Ерөнхий тэмдэглэл

I. Саруудыг ром тоогоор тэмдэглэв (I, II, III, IV, V... гэх мэт)

Тухайн сарыг оруулсан жилийн эхнээс өсөн нэмэгдэх дүнг харуулахдаа I-IV, I-X зэргээр илэрхийлэв.

II. Дараах тэмдэглэлийг ашиглав:

... мэдээлэл байхгүй

0.0 маш бага тоо

- гүйцэтгэл байхгүй

III. Орон дэвшүүлэлтээс хамаарч зарим үзүүлэлтийн нийлбэр нь дүнтэйгээ, бүтцийг хувиар илэрхийлэхэд 100 хувиас бага зэрэг зөрүүтэй байж болно.

Аж үйлдвэр

Аж үйлдвэрийн салбарын нийт үйлдвэрлэл нь аж ахуйн нэгжүүдийн тайлант хугацаанд зах зээлд болон өөрийн эцсийн хэрэглээнд зориулж үйлдвэрлэсэн бүтээгдэхүүнээс бүрдэнэ.

Аж үйлдвэрийн салбарын борлуулсан бүтээгдэхүүн нь аж ахуйн нэгжүүдийн тайлант хугацаанд худалдсан буюу гадагш гүйцэтгэсэн ажил, үйлчилгээний хэмжээ юм.

Аж ахуйн нэгжүүдийг эдийн засгийн үйл ажиллагаагаар нь ангилахдаа НҮБаас гишүүн орнууддаа мөрдөхийг зөвлөмж болгосон эдийн засгийн бүх төрлийн үйл ажиллагааны олон улсын стандарт ангилалд үндэслэсэн үндэсний ангиллыг мөрдөж байна.

I. Нийгмийн үзүүлэлт

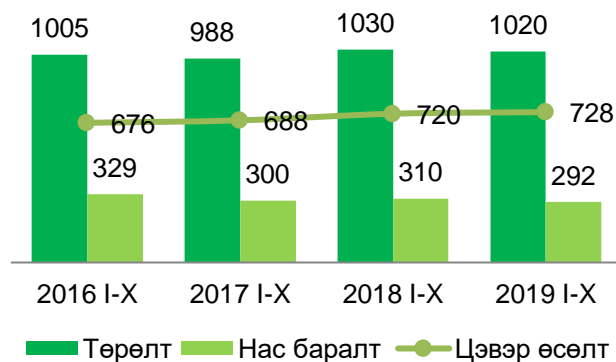

I.1 Хүн ам

Иргэний бүртгэлд шинээр төрсөн хүүхэд өссөн дүнгээр 1020 хүүхэд, нас барсан 292 хүний бүртгэлийг бүртгэсэн нь өмнөх оны мөн үеийнхээс шинэ төрсөн хүүхэд 10 буюу 0.9 хувиар, нас баралт 18 буюу 5.8 хувиар тус тус буурсан байна.

Зураг I.1.2

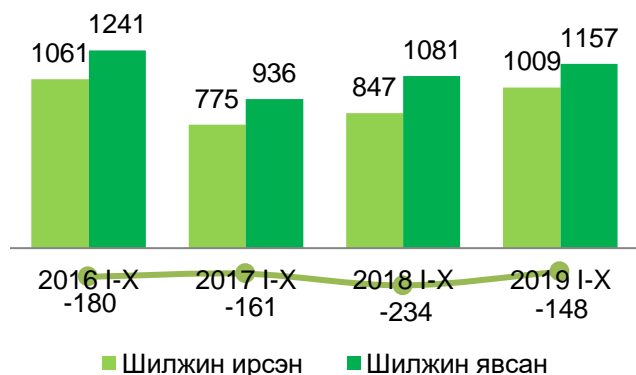
Бүртгэгдсэн төрөлт, нас баралт

Өссөн дүнгээр 1009 хүн шилжин ирж, 1157 хүн шилжин явсан нь өмнөх оны мөн үеийнхээс шилжин ирсэн хүн 162 буюу 19.1 хувиар, шилжин явсан хүн 76 буюу 7.0 хувиар тус тус өссөн байна.

Зураг I.1.3

Бүртгэгдсэн шилжих хөдөлгөөн

I.2 Бүртгэлтэй, ажилгүй иргэн

Аймгийн хөдөлмөрийн хэлтэст бүртгэлтэй ажилгүй иргэн 653 болсны 318 нь эмэгтэй байна. Хөдөлмөрийн хэлтэст бүртгэлтэй иргэдийн 22.4 хувийг бакалаврын болон дипломын боловсролтой, 2.4 хувийг тусгай мэргэжлийн дунд, 3 хувийг техникийн болон мэргэжлийн, 57.4 хувийг бүрэн дунд боловсролтой, 11.5 хувийг суурь боловсролтой, 2.4 хувийг бага боловсролтой, 0.9 хувийг боловсролгүй иргэд эзэлж байна.

Зураг I.2.1

Хөдөлмөрийн хэлтэст шинээр бүртгүүлсэн, ажилд зуучлагдан орсон иргэд

Аймгийн хэмжээнд ажил хайгч иргэдийн 18.1 хувийг 15-24 насны, 37.6 хувийг 25-34 насны, 24.6 хувийг 35-44 насны, 15.8 хувийг 45-54 насны, 3.1 хувийг 55-59 насны, 0.8 хувийг 60-аас дээш насны хүмүүс эзэлж байна.

Зураг I.2.2

Бүртгэлтэй ажилгүй иргэд боловсролын түвшингээр

ажилгүйдлийн даатгалын сангийн зарлага 46.1(17.3%) сая төгрөгөөр буурсан байна.

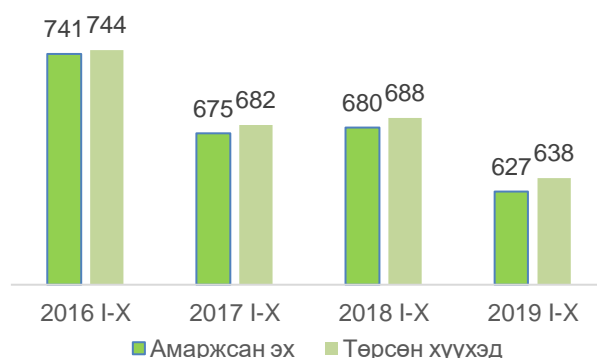

I.4 Эрүүл мэнд

Аймгийн хэмжээнд 627 эх амаржиж, амьд төрсөн хүүхдийн тоо 638 болж, өмнөх оны мөн үеийнхээс амаржсан эх 53 буюу 7.8 хувиар, амьд төрсөн хүүхдийн тоо 50 буюу 7.3 хувиар тус тус буурсан байна.

Зураг I.4.1

Амаржсан эх, амьд төрсөн хүүхэд

I.3.Нийгмийн даатгал, халамж

Нийгмийн даатгал

Нийгмийн даатгалын сангийн орлого 10219 сая төгрөг болж өмнөх оны мөн үеэс 1992.7 сая төгрөг буюу 24.2 хувиар өсч, зарлага 33871.1 сая төг болж өмнөх оны мөн үеэс 3604.3 сая төг буюу 11.9 хувиар тус тус өссөн байна.

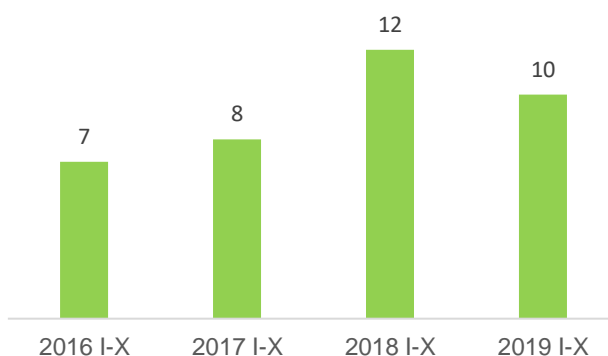
Тэтгэврийн даатгалын сангийн орлого өмнөх оны мөн үеэс 1455.2(21.2%) сая төгрөгөөр, тэтгэмжийн даатгалын сангийн орлого 183(24.4%) сая төгрөгөөр, ҮОМШӨ-ний даатгалын сангийн орлого 304.9(67.5%) сая төгрөгөөр өссөн нь голлон нөлөөлсөн байна.

Нийгмийн даатгалын сангийн зарлага 33871.1 сая төгрөг болж өмнөх оны мөн үеэс тэтгэврийн даатгалын сангийн зарлага 3354.4(11.8%) сая төгрөгөөр, тэтгэмжийн даатгалын сангийн зарлага 47.7(4.5%) сая төгрөгөөр, ҮОМШӨ-ний даатгалын сангийн зарлага 248.3(60.5%) сая төгрөгөөр өсч,

Нялхасын эндэгдэл 10 гарсан нь өмнөх оноос 2 тохиолдол буюу 16.7 хувиар буурсан байна.

Зураг I.4.2

Эндсэн хүүхэд

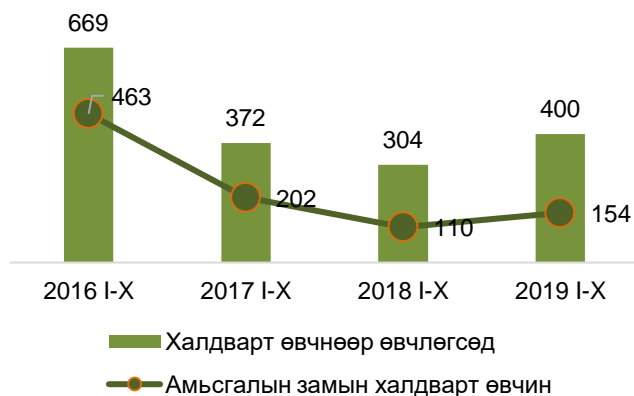

Халдварт өвчнөөр өвчлөгсөд 400 болж, өмнөх оны мөн үеийнхээс 96 тохиолдол буюу 31.5

хувиар өссөн байна. Нийт халдварт өвчнөөр өвчлөгсдийн 154 буюу 38.5 хувь нь амьсгалын замын халдварт өвчин, 173 буюу 43.3 хувь нь бэлэгсийн замын халдварт өвчнөөр өвчилсөн байна.

Зураг I.4.3

Халдварт өвчнөөр өвчлөгсөд

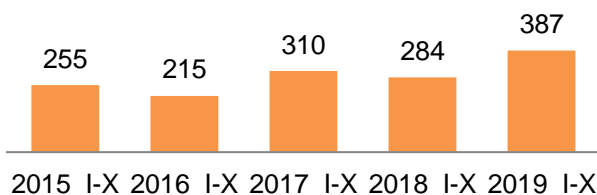
I.6 Гэмт хэрэг

Аймгийн хэмжээнд 387 гэмт хэрэг бүртгэгдсэн нь өмнөх оны мөн үеийнхээс 103 хэргээр буюу 36.2 хувиар өссөн байна.

Яллагдагчаар татагдвал зохих этгээд нь тогтоогдоогүй хэрэг 389 бүртгэгдсэн 185 хэргийг илрүүлж өнгөрсөн оны мөн үеэс 70 хэргээр буюу 60.8 хувиар өссөн байна. Илрүүлэлтийн хувь 47.6 хувьтай байгаа нь өнгөрсөн оны мөн үеэс 3 хувиар өссөн байна.

Зураг I.VI.1

Бүртгэгдсэн гэмт хэрэг

Хэргийн өнгөөр нь авч үзвэл:

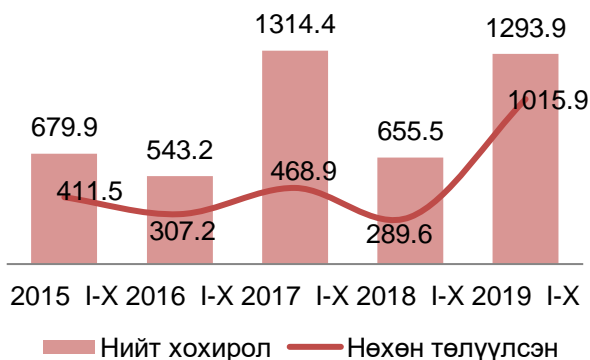
- Хулгайлах гэмт хэрэг 83 бүртгэгдэж 11 хэргээр буюу 15.2 хувиар
- Мал хулгайлах гэмт хэрэг 98 бүртгэгдэж 73 хэргээр буюу 2.9 дахин
- Залилах гэмт хэрэг 19 бүртгэгдэж 16 хэргээр буюу 5.3 дахин
- Хүнийг алах гэмт хэрэг 4 бүртгэгдэж 3 хэргээр буюу 3 дахин
- Хүрээлэн байгаа орчны эсрэг гэмт хэрэг 33 бүртгэгдэн 8 хэргээр буюу 32 хувиар тус тус өсч
- Хүний эрүүл мэндийн халдашгүй байдлын эсрэг гэмт хэрэг 86 бүртгэгдэж 2 хэргээр буюу 2.2 хувиар
- Хөдөлгөөний аюулгүй байдал тээврийн хэрэгслийн ашиглалтын журмын эсрэг гэмт хэрэг 23 бүртгэгдэж 6 хэргээр буюу 20.6 хувиар буурсан байна.

Гэмт хэргийн улмаас учирсан хохирол

Гэмт хэргийн улмаас нийт иргэд, аж ахуй нэгж байгууллагад 1343.0 сая төгрөгний хохирол учирснаас иргэдэд 1184.4 сая төгрөгний хохирол учирсан байна. Үүнээс бүртгэлд мөрдөн байцаалтын шатанд 484.1 сая төгрөг буюу 36 хувийн хохирлыг нөхөн төлүүлж ажилласан байна.

Зураг I.VI.2

Гэмт хэргийн улмаас учирсан хохирол /сая.төг/

Гэмт хэргийн улмаас 27 хүн нас барсан ба өнгөрсөн оны мөн үеийнхээс 58.8 өссөн байна. Бусдыг амиа хорлоход хүргэсэн гэмт хэргийн улмаас 10 хүн, хөдөлгөөний аюулгүй байдал, ашиглалтын журмын эсрэг гэмт хэргийн улмаас 13 хүн, хүнийг алах гэмт хэргийн улмаас 3 хүн, бусад гэмт хэргийн улмаас 1 хүн амь насаа алдсан байна.

Хэргийн өнгөөр нь авч үзвэл: Гэмт хэргийн улмаас 101 хүн гэмтсэн нь ХЭМХБЭГХ-ийн улмаас 86, хөдөлгөөний аюулгүй байдал, ашиглалтын журмын эсрэг гэмт хэргийн улмаас 11 хүн, бусад хэргийн улмаас 4 хүн гэмтсэн нь өнгөрсөн оны мөн үеэс 6.4 хувиар буурсан байна.

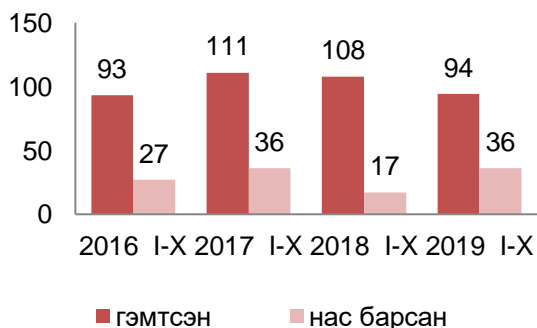
Согтуугаар үйлдэгдсэн гэмт хэрэг 65 бүртгэгдэж 27 хэргээр буюу 71 хувиар өссөн.

Нийт 33 хэргийг бүлгээр үйлдсэн нь өнгөрсөн оны мөн үеэс 8 хэргээр буюу 32 хувиар өссөн үзүүлэлттэй байна.

185 гэмт хэрэгт 253 хүн холбогдсон нь өнгөрсөн оны мөн үетэй харьцуулахад 86 хүнээр буюу 51.4 хувиар өссөн байна.

Зураг I.VI.3

Гэмт хэргийн улмаас гэмтсэн, нас барсан иргэн

Захиргааны зөрчлийн талаар:

25287 зөрчилд 807.1 сая төгрөгийн торгуулийн арга хэмжээ авсан байна. Гудамж талбайд хэвийн бус явж орон гэртээ агсан согтуу

тавьсны улмаас 594 хүн эрүүлжүүлэгдсэн нь өмнөх оны мөн үеийнхээс 205 хүнээр буюу 52.6 хувиар өссөн байна. Зөрчлийн улмаас нийт 216 хүнийг баривчилж, согтуугаар тээврийн хэрэгсэл жолоодож эрхээ хасуулж, торгуулсан 218 иргэн байна.

II. Эдийн засгийн үзүүлэлт
II.1 Аймгийн төсөв

Аймгийн төсвийн нийт орлого 48480.7 сая төгрөг, зарлага 45782.5 сая төгрөг болж, аймгийн төсвийн нийт тэнцэл 2698.2 сая төгрөгний эерэг гарлаа.

Зураг II.1.1

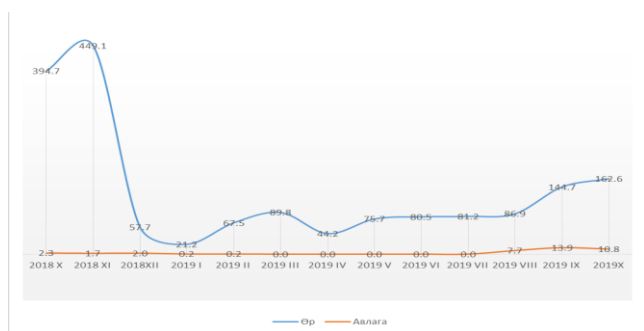
Аймгийн төсвийн орлого, зарлага, сая.төг

Орон нутгийн төсвийн орлогын 35.8 хувийг татварын орлого, 64.2 хувийг татварын бус орлого, 58.5 хувийг улсын төсөв орон нутгийн төсөв хоорондын шилжүүлэг эзэлж байна. Төсвийн зарлага 2019 оны 88.4 хувийг бараа ажил үйлчилгээний зардал, 6.3 хувийг урсгал шилжүүлгийн зардал эзэлж байна.

Зураг II.1.2

Аймгийн төсвийн өр, авлага, сараар

Нийт өр 162.6 сая төгрөг байна. Үүнээс цалин, НДШ-ийн өр 54.6 сая, тогтмол зардлын өр 47.6 сая, тээвэр шатахуун албан томилолтын өр 15.6 сая, эмийн өр 13.0 сая, бусад зардлын өглөг 31.8 сая төгрөг байна. Нийт өрийг өмнөх оны мөн үетэй харьцуулбал 232.1 сая. төгрөг буюу 41.2 хувиар буурсан байна.

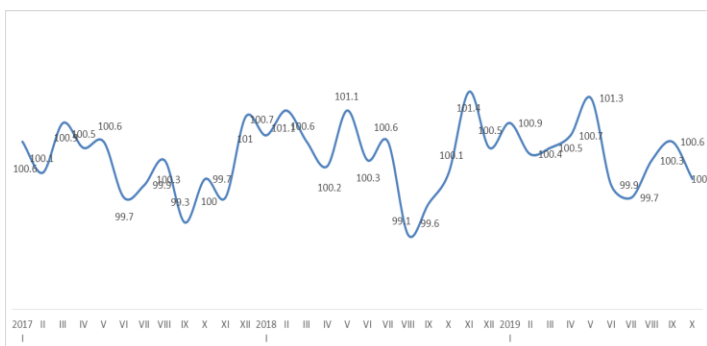
II.3 Үнэ

Хэрэглээний бараа, үйлчилгээний үнэ

Хэрэглээний бараа, үйлчилгээний үнийн индекс аймгийн хэмжээнд 2019 оны 10-р сарын байдлаар өмнөх оны мөн үеийнхээс 6.1 хувиар, оны эхнээс 4.8 хувиар өсч, өмнөх сартай тэнцүү байна.

Зураг II.3.1

Хэрэглээний бараа үйлчилгээний үнийн индекс, хувь, 2019 X сар, (өмнөх сар = 100%)

Хүснэгт II.3.1

Хэрэглээний бараа, үйлчилгээний үнийн индекс, хувиар,

Бараа, үйлчилгээний бүлэг	Жин	2019 X 2018 X	2019 X 2018 XII	2019 X 2019 IX
Ерөнхий индекс	100.0	106.1	104.8	100.0
Хүнсний бараа, ундаа, ус	29.3	106.4	104.9	99.3
Согтууруулах ундаа, тамхи	3.2	103.6	103.4	100.2
Хувцас, бөс, бараа, гутал	16.1	105.6	104.1	100.3
Орон сууц, ус, цахилгаан, түлш	12.3	114.5	107.2	100.0
Гэр ахуйн тавилга, бараа	4.7	104.3	103.3	100.1
Эм тариа, эмнэлэгийн үйлчилгээ	3.6	102.0	101.2	100.1
Тээвэр	12.2	98.8	98.8	100.1
Холбооны хэрэгсэл, шуудангийн үйлчилгээ	4.4	100.0	100.0	100.0
Амралт, чөлөөлг цаг, соёлын бараа, үйлчилгээ	2.8	97.4	97.2	101.0
Боловсролын үйлчилгээ	4.7	118.1	118.1	100.0
Зочид буудал, нийтийн хоол, дотуур байрны үйлчилгээ	2.6	127.9	127.9	100.0
Бусад бараа, үйлчилгээ	4.1	103.0	102.9	100.0

II.4 Хөдөө аж ахуйн зарим бүтээгдэхүүний зах зээлийн дундаж үнэ

Мал аж ахуйн бүтээгдэхүүний зах зээлийн үнийн судалгаагаар ноолуур 40.0 мян.төг, адууны дэл 5.0 мян.төг, адууны сүүл 6.5 мян.төг, үхрийн шир 1.8-2.3 метрийн шир 2.0 мян.төг, 2.3-с дээш метрийн урттай шир 8.0 мян.төг, ямааны ноолууртай арьс 5.2 мян.төг байгаа бол хонины нэхий, адууны шир зах зээлд нийлүүлэлт байхгүй болсон байна.

II.5 Малын дундаж үнэ

Малын дундаж үнэ: Тэмээ 800.0 мян.төг, адуу 920.0 мян.төг, үхэр 1175.0 мян.төг, хонь 175.0 мян.төг, ямаа 120.0 мян.төг болж буюу өмнөх оны мөн үетэй харьцуулвал тэмээ 11 хувиар буурсан бол адуу 47.2 хувиар, үхэр 42.4 хувиар, хонь 45.8 хувиар, ямаа 33.3 хувиар тус тус өссөн үзүүлэлттэй байна.

II.6 Аж үйлдвэр

Аймгийн аж үйлдвэрийн газрууд 4703.1 сая төгрөгийн бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэж, 6314.3 сая төгрөгийн бүтээгдэхүүний борлуулалт нийсэн нь өнгөрсөн оны мөн үетэй харьцуулахад үйлдвэрлэлт 11 хувиар, борлуулалт 10.4 хувиар тус тус буурсан байна. Аймгийн томоохон үйлдвэрлэлт хийгддэг гурилын үйлдвэрүүдийн үйл ажиллагаа нь 10 сарын дундуураас эхэлсэн.

Зураг II.6.1

Аж үйлдвэрийн салбарын үйлдвэрлэлт, борлуулалт /сая.төг/

II.14 Хөдөө аж ахуй

Мал төллөлт, төл бойжилт

Аймгийн хэмжээнд 2018 оны эцэст тоологдсон төллөх насны нийт 1576.7 мянган хээлтэгч малын 1291.3 мянга буюу 81.9 хувь нь төллөсөн байна. Эм ямааны 81.6 хувь, эм хонины 84.3 хувь, ингэний 58.4 хувь, үнээний 71.1 хувь, гүүний 72.6 хувь төллөжээ. Өмнөх оны мөн үетэй харьцуулвал мал төллөлт 13.6 пунктээр өссөн үзүүлэлттэй байна.

Гарсан төлийн 98.9 хувь буюу 1273.3 мянган төл бойжиж байгаа нь өмнөх оны мөн үеийнхтэй

харьцуулвал 1.7 пунктээр өссөн үзүүлэлттэй байна.

Зүй бусын хорогдол

Том малын зүй бусын хорогдол 20.5 мян.толгой болж, өмнөх оны мөн үеийнхээс 83.9 мян.толгой мал буюу 81 хувиар буурсан байна. Нийт хорогдлыг малын төрлөөр авч үзвэл адуу 1.3 мянган толгой буюу 0.5 хувь, үхэр 1.4 мянган толгой буюу 0.5 хувь, хонь 11.1 мянган толгой буюу 0.6 хувь, ямаа 6.8 мянган толгой буюу 0.7 хувь нь оны эхний малаас тус тус хорогдоод байна. Нийт хорогдлын адуу 6.1 хувь, үхэр 6.9 хувь, ямаа 33.0 хувь, хонь 53.9 хувийг тус тус эзэлж байна. Хорогдлыг сумаар авч үзвэл Баян-агт сум 41 хувийг, Сайхан сум 14.1 хувь, Хутаг-Өндөр сум 10.8 хувийг тус тус эзэлж байгаа нь дийлэнх болж байна.

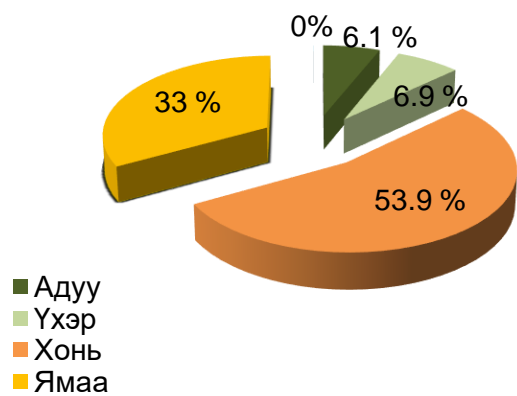
Зураг II.14.1

Зүй бусаар хорогдсон том мал, сумаар,

Зураг II.14.2

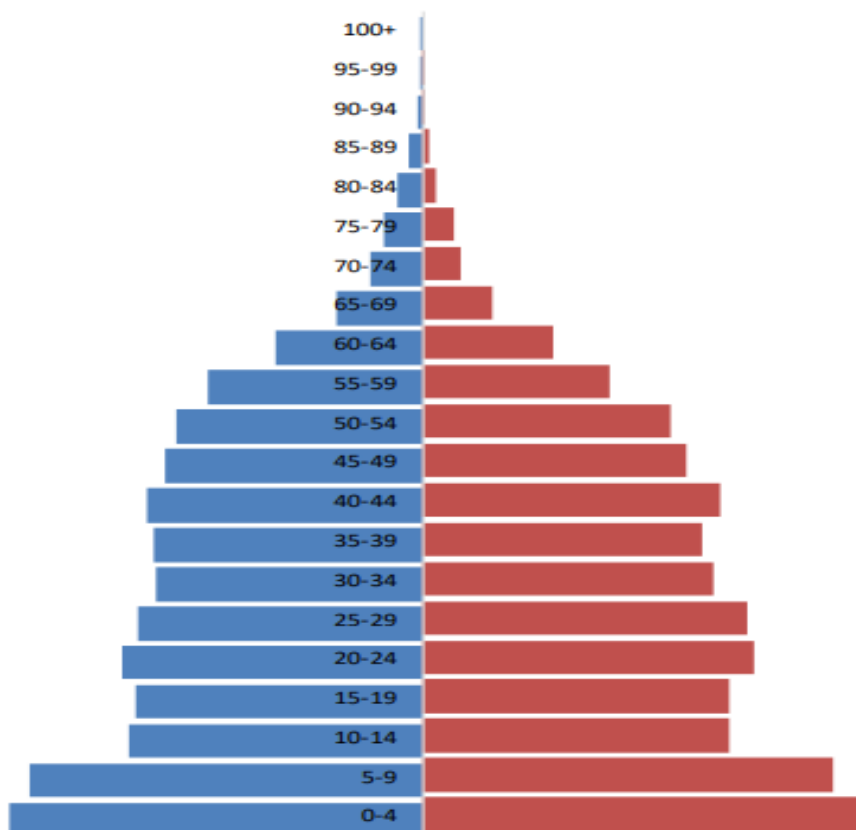
Том малын зүй бус хорогдол

Хүснэгт I.1.1 Хүн ам, өрх

Сум	Хүн ам				2018 2017	Эрэгтэй				2018 2017	Эмэгтэй				2018 2017
	2015	2016	2017	2018		2015	2016	2017	2018*		2015	2016	2017	2018	
Баян-Агт	3052	3119	3218	3251	101.0	1550	1583	1632	1645	100.8	1502	1536	1632	1604	100.9
Баяннуур	1868	1818	1861	1827	98.2	983	969	998	976	97.8	885	849	998	850	97.9
Бугат	2182	2241	2277	2198	96.5	1132	1187	1208	1157	95.8	1050	1054	1208	1041	95.8
Булган	12234	12512	12616	12582	99.7	6014	6104	6125	6150	100.4	6220	6408	6125	6422	100.6
Бүрэгхангай	2726	2832	2888	2872	99.4	1388	1459	1482	1469	99.1	1338	1373	1482	1399	99.4
Гурванбулаг	3133	3176	3219	3289	102.2	1617	1644	1660	1686	101.6	1516	1532	1660	1601	101.7
Дашинчилэн	2803	2941	3037	3008	99.0	1431	1492	1540	1523	98.9	1372	1449	1540	1482	99.1
Могод	2685	2701	2729	2711	99.3	1375	1383	1394	1392	99.9	1310	1318	1394	1318	99.9
Орхон	3482	3584	3595	3477	96.7	1865	1911	1913	1856	97.0	1617	1673	1913	1615	97.3
Рашаант	3141	3165	3215	3253	101.2	1583	1602	1618	1641	101.4	1558	1563	1618	1607	101.7
Сайхан	3575	3648	3662	3561	97.2	1816	1854	1871	1799	96.2	1759	1794	1871	1757	96.4
Сэлэнгэ	3207	3306	3332	3343	100.3	1666	1723	1733	1743	100.6	1541	1583	1733	1598	100.7
Тэшиг	3495	3504	3563	3560	99.9	1786	1782	1820	1809	99.4	1709	1722	1820	1751	99.4
Хангал	4548	4611	4705	4660	99.0	2282	2302	2343	2331	99.5	2266	2309	2343	2327	99.6
Хишиг-Өндөр	3154	3156	3158	3152	99.8	1592	1595	1592	1578	99.1	1562	1561	1592	1570	99.4
Хутаг-өндөр	4729	4835	4952	5050	102.0	2432	2487	2546	2573	101.1	2297	2348	2546	2467	101.5
Нийт хүн ам	60014	61149	62027	61794	99.6	30512	31077	31475	31328	99.5	29502	30072	31475	30409	99.7

Зураг I.1.1 Хүн амын нас хүйсийн суварга 2018 он

I.2 ХӨДӨЛМӨР

Хүснэгт I.2.1 Хөдөлмөр

Үзүүлэлт	2018 I-X		2019 I-X		2019 I-X % 2018 I-X	
	Бүгд	эмэгтэй	Бүгд	эмэгтэй	Бүгд	эмэгтэй
Ажил хайгч иргэн /сарын эцэст/	1318	677	653	318	49.5	47.0
Бүртгэлтэй ажилгүй иргэн /сарын эцэст/	878	471	331	178	37.7	37.8
Ажилд зуучилсан иргэн /эдийн засгийн салбараар/	1102	437	714	356	64.8	81.5
ХАА, ойн аж ахуй, загас барилт, ан, агнуур	246	81	136	55	55.3	67.9
Уул уурхай олборлолт	85	9	58	16	68.2	177.8
Боловсруулах үйлдвэр	91	37	23	12	25.3	32.4
Цахилгаан, хий, уур, агааржуулалт	19		3		15.8	-
Бөөний болон жижиглэн худалдаа, машин, мотоциклийн засвар үйлчилгээ	14	13	15	13	107.1	100.0
Тээвэр ба агуулахын үйл ажиллагаа, холбоо мэдээлэл	8	1	1		12.5	-
Зочид буудал, байр, сууц болон нитийн хоолны үйлчилгээ	12	10	9	7	75.0	70.0
Төрийн удирдлага ба батлан хамгаалах үйл ажиллагаа, албан журмын нийгмийн хамгаалал	27	18	31	13	114.8	72.2
Боловсрол	107	78	65	56	60.7	71.8
Хүний эрүүл мэнд ба нийгмийн халамжийн үйл ажиллагаа	25	19	36	30	144.0	157.9
Олон улсын байгууллага, суурин төлөөлөгчийн үйл ажиллагаа					-	-
Бусад	468	171	337	154	72.0	90.1
Бүртгэлтэй ажилгүй иргэн (насны бүлгээр)	878	471	331	178	37.7	37.8
15-24	135	74	52	26	38.5	35.1
25-34	328	181	141	75	43.0	41.4
35-44	226	131	81	50	35.8	38.2
45-54	157	75	46	23	29.3	30.7
55-59	22	6	10	3	45.5	50.0
60+	10	4	1	1	10.0	25.0
Бүртгэлтэй ажилгүй иргэн (боловсролын түвшнээр)	878	471	331	178	37.7	37.8
Магистр, доктор	1	1	0	0	-	-
Дипломын болон бакалаврын дээд	138	97	74	49	53.6	50.5
Тусгай мэргэжлийн дунд	36	22	8	4	22.2	18.2
Техникийн болон мэргэжлийн	43	22	10	4	23.3	18.2
Бүрэн дунд	537	281	190	92	35.4	32.7
Суурь	89	36	38	22	42.7	61.1
Бага	25	8	8	5	32.0	62.5
Боловсролгүй	9	4	3	2	33.3	-

Мэдээллийн эх үүсвэр: Хөдөлмөр, халамжийн үйлчилгээний газар

I.3 НИЙГМИЙН ДААТГАЛ

Хүснэгт I.3.2 Нийгмийн даатгалын сангийн орлого, зарлага

Үзүүлэлтүүд	2015 I-X	2016 I-X	2017 I-X	2018 I-X	2019 I-X	2019 I-X 2018 I-X
Нийгмийн даатгалын сангийн орлого, сая.төг	8324.2	9484.7	9757.9	8226.3	10219	124.2
Үүнээс:						
Тэтгэврийн даатгалын сан	5451.8	5799.2	6007.5	6873.9	8329.1	121.2
Тэтгэмжийн даатгалын сан	619.2	687.7	739.4	751.4	934.4	124.4
Эрүүл мэндийн даатгалын сан	1697.7	2385.9	2416.6			
ҮОМШӨ*-ний даатгалын сан	407.2	455.5	436.9	451.9	756.8	167.5
Ажилгүйдлийн даатгалын сан	148.3	156.4	157.5	149.1	198.7	133.3
Нийгмийн даатгалын сангийн зарлага, сая.төг	24158.3	26760.4	28884.7	30266.8	33871.1	111.9
Үүнээс:						
Тэтгэврийн даатгалын сан	21195.7	22880.3	24658.4	28518.7	31873.1	111.8
Тэтгэмжийн даатгалын сан	881.8	906.1	946.2	1070.8	1118.5	104.5
Эрүүл мэндийн даатгалын сан	1547.3	2309.3	2564.5			
ҮОМШӨ*-ний даатгалын сан	378.2	393.3	423.8	410.4	658.7	160.5
Ажилгүйдлийн даатгалын сан	155.3	271.4	291.8	266.9	220.8	82.7

Хүснэгт I.3.3 Нийгмийн даатгалын сангийн зарлага, хүнээр

Үзүүлэлтүүд	Хүний тоо		Нийгмийн даатгалын сангийн зарлага сая.төг		2019 X 2018 X
	2018 X	2019 X	2018 X	2019 X	
Тэтгэврийн даатгалын сан	9161	9388	28518.7	31873.1	111.8
Тэтгэмжийн даатгалын сан	1737	1722	1070.8	1118.5	104.5
ҮОМШӨ*-ний даатгалын сан	75	81	410.4	658.7	160.5
Ажилгүйдлийн даатгалын сан	126	177	266.9	220.8	82.7
Нийт дүн	11099	11368	30266.8	33871.1	111.9

I.4 ЭРҮҮЛ МЭНД

Хүснэгт I.4.1 Аймгийн нэгдсэн эмнэлэгт төрсөн хүүхэд, нас баралт, төрлөөр, оноор

Үзүүлэлт	2015 X	2016 X	2017 X	2018 X	2019 X	2019/2018
Амаржсан эхийн тоо	849	741	675	680	627	92.2%
Амьд төрсөн хүүхэд	856	744	682	688	638	92.7%
Эхийн эндэгдэл	-	-	-	-	-	-
Амьгүй төрөлт	3	6	0	4	3	75.0%
Гэрийн төрөлт	6	3	4	2	3	150%
Нэг хүртэл насандаа эндсэн хүүхэд	17	7	8	12	10	83.3%
Перинаталь эндэгдэл	15	9	6	12	10	83.3%
Амьд төрсөн 1000 хүүхэд тутмаас 1 хүртэл насанд эндсэн хүүхэд	19.9	9.4	11.7	17.4	15.7	90.2%

Хүснэгт 1.4.2 Аймгийн хэмжээнд гарсан халдварт өвчин, өвчний төрлөөр, оноор

Үзүүлэлт	2015 X	2016 X	2017 X	2018 X	2019 X	2019/2018
Нийт гарсан халдварт өвчин	337	669	372	304	400	131%
Гэдэсний халдварт өвчин	7	4	5	37	36	97.2%
Амьсгалын замын халдварт өвчин	124	463	202	110	154	140%
Байгалын голомтот халдварт өвчин	1	10	16	8	8	100%
Бэлэгсийн замаар дамжих халдварт өвчин	186	167	128	129	173	134.1%
Арьсны халдварт өвчин	21	29	22	19	34	178.9%

1.5 ГЭМТ ХЭРЭГ

Хүснэгт 1.5.1 Бүртгэгдсэн гэмт хэрэг, сумдаар

Сум	2015 I-X	2016 I-X	2017 I-X	2018 I-X	2019 I-X	$\frac{2019 \text{ I-X}}{2018 \text{ I-X}} \%$
Булган	52	63	74	75	69	92.0
Баян-Агт	11	8	7	11	16	145.5
Баяннуур	10	3	8	6	8	133.3
Бугат	17	13	24	23	31	134.8
Бүрэгхангай	20	13	16	27	20	74.1
Гурванбулаг	11	9	10	14	21	150.0
Дашинчилэн	17	8	9	6	12	200.0
Могод	9	8	8	5	11	220.0
Орхон	33	24	39	27	62	229.6
Рашаант	13	5	13	9	16	177.8
Сайхан	8	14	13	10	15	150.0
Сэлэнгэ	11	4	19	10	20	200.0
Тэшиг	5	8	10	10	9	90.0
Хангал	5	5	20	8	9	112.5
Хишиг-Өндөр	16	10	14	9	31	344.4
Хутаг-Өндөр	8	19	18	28	33	117.9
Хялганат	9	1	8	6	4	66.7
Бүгд	255	215	310	284	387	136.3

Хүснэгт 1.4.2 Хулгайн гэмт хэрэг, сумдаар

Сум	2015 I-X	2016 I-X	2017 I-X	2018 I-X	2019 I-X
Булган	15	20	32	31	20
Баян-Агт	2	2	3	5	13
Баяннуур	7	2	2		3
Бугат	4	6	8	5	8
Бүрэгхангай	10	5	2	11	12
Гурванбулаг	3	2	3	4	12
Дашинчилэн	12	5	2	3	6
Могод	1	5	2	3	5
Орхон	17	12	16	12	45
Рашаант	4	2	3	5	8
Сайхан	2	4	8	8	6
Сэлэнгэ	1	1	6	1	5
Тэшиг	2	1	1	1	1
Хангал	1	0	2		3
Хишиг-Өндөр	4	3	4	1	16
Хутаг-Өндөр	2	5	7	8	11
Хялганат	1	0	1		
Бүгд	88	75	102	98	174

Хүснэгт 1.4.3 Гэмт хэргийн улмаас учирсан хохирол

Үзүүлэлт	2015 I-X	2016 I-X	2017 I-X	2018 I-X	2019 I-X
	сая.төгрөг				
Учирсан хохирол-Бүгд	679.9	543.2	1314.4	655.5	1293.9
Үүнээс:					
Нөхөн төлүүлсэн	411.5	307.2	468.9	289.6	1015.9
Нөхөн төлүүлэлтийн хувь	75.8	23.4	71.5	44.2	78.5

Хүснэгт 1.4.3 Сумдын хэргийн илрүүлэлт

Сум	Бүртгэгдэх үедээ сэжигтэн этгээд нь тогтоогдоогүй хэрэг		Яллагдагчаар татаж ял сонгосон хэрэг		Хэргийн илрүүлэлтийн хувь	
	2018	2019	2018	2019	2018	2019
Булган	24	64	14	31	58.3	48.4
Баян-Агт	4	13	1	12	25.0	92.3
Баяннуур	2	7	1	4	50.0	57.1
Бугат	5	30	3	18	60.0	60.0
Бүрэгхангай	11	29	7	8	63.6	27.6
Гурванбулаг	6	18	3	10	50.0	55.6
Дашинчилэн	3	9	1	1	33.3	11.1
Могод	3	9	1	5	33.3	55.6
Орхон	9	68	5	31	55.6	45.6
Рашаант	6	10	1	3	16.7	30.0
Сайхан	7	11	1	4	14.3	36.4
Сэлэнгэ	5	19	1	11	20.0	57.9
Тэшиг	5	9	2	5	40.0	55.6
Хангал	3	7	1	3	33.3	42.9
Хишиг-Өндөр	2	27	1	14	50.0	51.9
Хутаг-Өндөр	7	29	3	14	42.9	48.3
Хялганат	1	7	1	1	100.0	14.3
Бүгд	103	366	47	175	45.6	47.8

II.3 ҮНЭ

Хүснэгт II.3.1 Хэрэглээний үнийн ерөнхий индекс, барааны бүлгээр

Бараа, үйлчилгээний бүлэг	Жин	2019 X 2018 X	2019 X 2018 XII	2019 X 2019 IX
Ерөнхий индекс	100.0	106.1	104.8	100.0
Хүнсний бараа, ундаа, ус	29.3	106.4	104.9	99.3
Согтууруулах ундаа, тамхи	3.2	103.6	103.4	100.2
Хувцас, бөс, бараа, гутал	16.1	105.6	104.1	100.3
Орон сууц, ус, цахилгаан, түлш	12.3	114.5	107.2	100.0
Гэр ахуйн тавилга, бараа	4.7	104.3	103.3	100.1
Эм тариа, эмнэлэгийн үйлчилгээ	3.6	102.0	101.2	100.1
Тээвэр	12.2	98.8	98.8	100.1
Холбооны хэрэгсэл, шуудангийн үйлчилгээ	4.4	100.0	100.0	100.0
Амралт, чөлөөлт цаг, соёлын бараа, үйлчилгээ	2.8	97.4	97.2	101.0
Боловсролын үйлчилгээ	4.7	118.1	118.1	100.0
Зочид буудал, нийтийн хоол, дотуур байрны үйлчилгээ	2.6	127.9	127.9	100.0
Бусад бараа, үйлчилгээ	4.1	103.0	102.9	100.0

Хүснэгт II.3.2 Хүнсний гол нэр төрлийн барааны 7 хоногийн ажиглалт

Барааны нэр төрөл	2018 X/31	2019 X/30	2018 X/31 2019 X/30
"Алтан тариа" гурил	1500	1700	113.3
дээд савласан	1300	1350	103.8
I зэрэг, задгай	1100	1200	109.1
Талх "Ундрах" аймгийн үйлдвэр	2500	2500	100.0
Цагаан будаа	2000	2000	100.0
Элсэн чихэр	1800	1500	83.3
Сүү	2700	3000	111.1
Задгай	4000	4300	107.5
"Цэвэр сүү"	6500	9000	138.5
Ургамлын тос, "Кларина"	6000	7000	116.7
Мах	6000	7500	125.0
Үхрийн	4500	6000	133.3
Хонины	800	1000	125.0
Адууны	1000	1000	100.0
Ямааны	1000	1000	100.0
Төмс /монгол/	1500	1000	66.7
Лууван /монгол/	1500	2500	166.7
Ногоо	1000	1000	100.0
Байцаа /монгол/	1500	1000	66.7
Манжин /монгол/	1500	2500	166.7
Сонгино /хятад/			

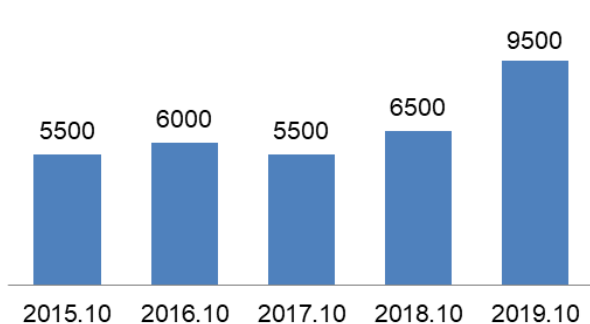
Хүснэгт II.3.3 Хүнсний гол нэр төрлийн барааны ажиглалт

Барааны нэр төрөл		Хэмжих нэгж	2015	2016	2017	2018	2019	2019 X 2018 X
"Алтан тариа" гурал /задгай/	I зэрэг	кг	1300	1300	1333	1300	1300	100.0
	II зэрэг	кг	1000	1000	1100	1000	1050	105.0
Будаа	Цагаан	кг	2500	2450	2450	2467	2433	98.6
	Шар	кг	1900	1900	1900	1900	3575	188.2
Элсэн чихэр		кг	1800	2367	2433	1933	1900	98.3
Хонины мах	ястай	кг	4500	5000	5000	5500	8000	145.5
	цул	кг	4500	5000	5000	6000	8000	133.3
Үхрийн мах	ястай	кг	5500	6000	5500	6500	9500	146.2
	цул	кг	5500	6500	6000	7000	11500	164.3
Адууны мах		кг	4000	5000	5000	6000	8000	133.3
Ямааны мах		кг	4000	4000	4500	4500	6000	133.3
Сүү	задгай	л	1200	1000	1000	1500	1500	100.0
	"Цэвэр сүү"	л	2700	2633	2650	2550	2850	111.8
Байцаа	монгол	кг	1000	600	1000	800	933	116.6
Лууван	монгол	кг	1500	800	1400	800	1000	125.0
Манжин	монгол	кг	1500	800	1500	800	1400	175.0
Төмс	монгол	кг	1000	600	1000	775	933	120.4
Сонгино	хятад	кг	1500	1500	1500	1225	1867	152.4
Сармис, булцуу		кг	350	500	600	400	317	79.3
Ургамлын тос		л	3700	3700	3900	3700	3600	97.3
Өндөг		ш	300	300	350	367	367	100.0
Талх "Ундрах" орон нутгийн		ш	1000	1100	1067	1100	1183	107.5

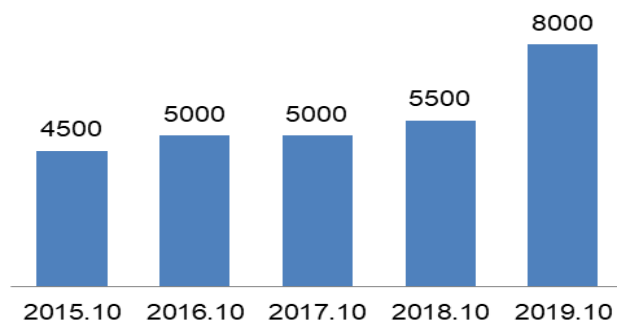
Хүснэгт II.3.4 Нэг литр шатахууны үнэ

ШТС	АИ 95	АИ 92	АИ 80	Дезил түлш	Газ
Шунхлай	-	1855	1750	2380	-
Тэс	-	1860	1750	2370	-
Петровис	2240	1855	1740	2380	-
Газ	-	-	-	-	1300

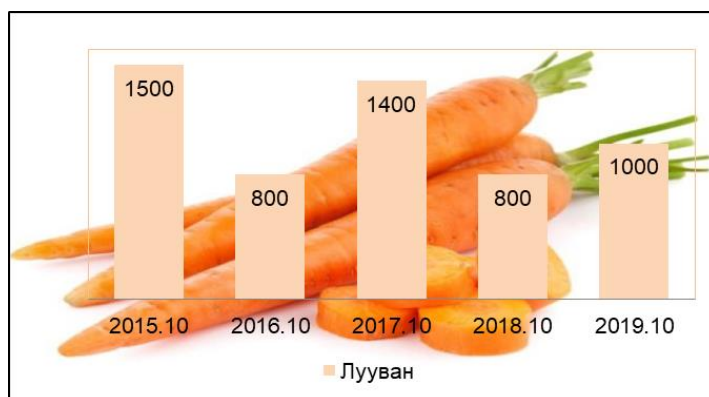
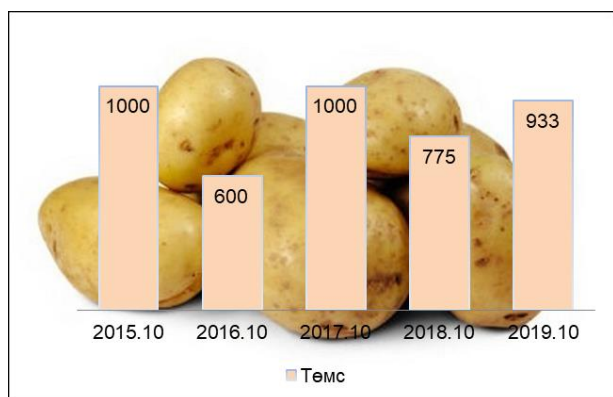
Зураг II.3.1 Нэг кг үхрийн мах, төгрөг

Зураг II.3.2 Нэг кг хонины мах, төгрөг

Зураг II.3.3 Нэг кг хүнсний ногооны дундаж үнэ, төгрөгөөр

Хүснэгт II.3.5 Малын гаралтай бүтээгдэхүүний зах зээлийн дундаж үнэ, төгрөгөөр

Бүтээгдэхүүний нэр	Хэмжих нэгж	2018-Х	2019-IX	2019-Х
Цагаан ноолуур	кг	40000	50000	40000
Бор ноолуур	кг	40000	50000	40000
Адууны дэл	ш	5500	-	5000
Адууны сүүл	ш	6000	-	6500
Адууны шир	ш	8750	5000	-
Үхрийн шир 1.8-2.3 метрийн хэмжээтэй шир	ш	7000	-	2000
Үхрийн шир 2.3 метрээс дээш хэмжээтэй шир	ш	12000	-	8000
Ямааны ноолууртай арьс	ш	15500	-	5250

Хүснэгт II.3.6 Малын зах зээлийн дундаж үнэ, мян.төгрөгөөр

Бүтээгдэхүүний нэр	2018-Х	2019-Х
Буур	933	850
Нас гүйцсэн ат	900	800
Нас гүйцсэн ингэ	833	650
Эр шилбэ	530	310
Эм шилбэ	530	310
Эр ботго	250	175
Эм ботго	250	175

Азарга	840	1100
Соёолон үрээ	625	920
Соёолон гүү	565	810
Шүдлэн үрээ	400	600
Шүдлэн байдас	380	580
Эр унага	148	220
Эм унага	148	220
Бух	760	1100
Хязаалан шар	825	1175
Хязаалан дөнж	705	930
Шүдлэн эр үхэр	490	740
Шүдлэн гунж	470	700
Эр тугал	150	230
Эм тугал	148	230
Хуц	150	170
Эр хонь	120	175
Эм хонь	88	122
Эр төлөг	68	95
Эм төлөг	67	90
Эр хурга	35	40
Эм хурга	35	40
Ухна	135	135
Эр ямаа	90	120
Эм ямаа	70	90
Эр борлон	47	60
Эм борлон	44	60
Эр ишиг	24	30
Эм ишиг	26	30

Хүснэгт II.3.7 Адууны үнэ, сумаар, мян.төг

Сумын нэр	Нас гүйцсэн адуу				Өсвөр насны адуу			
	Морь		Гүү		Эр		Эм	
	2018	2019	2018	2019	2018	2019	2018	2019
Булган	700	1000	600	900	400	700	350	700
Баян-Агт	500	1000	500	800	200	600	200	600
Баяннуур	700	800	700	800	-	500	-	500
Бугат	600	700	550	700	400	600	350	600
Бүрэгхангай	500	900	350	900	250	750	250	750
Гурван булаг	600	950	550	750	450	450	400	400
Дашинчилэн	700	700	500	700	400	550	400	550
Могод	700	1000	600	950	500	700	500	700
Орхон	600	1000	600	1000	350	550	300	600
Рашаант	630	1000	500	700	350	500	350	500
Сайхан	700	950	700	850	500	500	500	500
Сэлэнгэ	600	700	400	600	300	700	350	550
Тэшиг	500	1100	500	1000	400	500	400	500
Хангал	800	1000	800	850	650	650	550	650
Хишиг-өндөр	600	1000	600	800	450	700	400	600
Хутаг-Өндөр	600	850	600	700	400	700	400	-

Хүснэгт II.3.8 Тэмээний үнэ, сумаар, мян.төг

Сумын нэр	Нас гүйцсэн тэмээ				Өсвөр насны тэмээ			
	Ат		Ингэ		Эр		Эм	
	2018	2019	2018	2019	2018	2019	2018	2019
Сайхан	1200	1300	1200	-	800	-	800	-
Бүрэгхангай	800	-	800	-	450	-	450	-
Дашинчилэн	600	600	500	550	350	320	350	320

Хүснэгт II.3.9 Үхрийн үнэ, сумаар, мян.төг

Сумын нэр	Нас гүйцсэн үхэр				Өсвөр насны үхэр			
	Эр		Эм		Эр		Эм	
	2018	2019	2018	2019	2018	2019	2018	2019
Булган	500	1000	450	800	300	700	250	650
Баян-Агт	600	1200	600	1000	300	600	300	550
Баяннуур	800	960	600	900	-	700	-	650
Бугат	700	1600	600	1100	450	800	400	750
Бүрэгхангай	1200	1100	750	900	550	750	450	750
Гурван булаг	650	1200	600	1000	500	750	450	700
Дашинчилэн	800	750	700	750	500	600	500	600
Могод	1000	1500	800	1000	650	850	650	850
Орхон	700	1100	550	1000	350	750	350	750
Рашаант	900	1100	700	800	450	600	450	450
Сайхан	650	900	650	850	400	750	400	750
Сэлэнгэ	1000	1300	1200	1200	750	900	800	1000
Тэшиг	700	2000	600	1000	400	750	350	750
Хангал	1500	900	980	850	730	750	700	700
Хишиг-өндөр	650	1000	650	800	500	800	500	700
Хутаг-Өндөр	850	1200	850	1000	550	850	550	-

Хүснэгт II.3.10 Хонь, ямааны үнэ, сумаар, мян.төг

Сумын нэр	Нас гүйцсэн үхэр				Өсвөр насны үхэр			
	Эр		Эм		Эр		Эм	
	2018	2019	2018	2019	2018	2019	2018	2019
Булган	500	1000	450	800	300	700	250	650
Баян-Агт	600	1200	600	1000	300	600	300	550
Баяннуур	800	960	600	900	-	700	-	650
Бугат	700	1600	600	1100	450	800	400	750
Бүрэгхангай	1200	1100	750	900	550	750	450	750
Гурван булаг	650	1200	600	1000	500	750	450	700
Дашинчилэн	800	750	700	750	500	600	500	600
Могод	1000	1500	800	1000	650	850	650	850
Орхон	700	1100	550	1000	350	750	350	750
Рашаант	900	1100	700	800	450	600	450	450
Сайхан	650	900	650	850	400	750	400	750
Сэлэнгэ	1000	1300	1200	1200	750	900	800	1000
Тэшиг	700	2000	600	1000	400	750	350	750
Хангал	1500	900	980	850	730	750	700	700
Хишиг-өндөр	650	1000	650	800	500	800	500	700
Хутаг-Өндөр	850	1200	850	1000	550	850	550	-

II.6 АЖ ҮЙЛДВЭР

Хүснэгт II.6.1 Аж үйлдвэрийн салбарын үйлдвэрлэлт, салбараар

Бүтээгдэхүүний нэрс	Хэмжих нэгж	Аж үйлдвэрийн бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэлт					
		Биет хэмжээ			Үнийн дүн / мян.төг/		
		2018 I-X	2019 I-X	2019 I-X % 2018 I-X	2018 I-X	2019 I-X	2019 I-X % 2018 I-X
А	Б	1	2		3	4	
Чулуун нүүрс	мян.тн	13.64	0	0.0	565328.1	0	0.0
Бог будаа	тн	1.43	4.2	293.7	11440	34240	299.3
Дулааны эрчим хүч	мян.Гкал	13.25	28.2	212.8	877986	723376	82.4
Үхрийн мах	тн	42.994	55.34	128.7	500150.7	808611.9	161.7
Хонины мах	тн	305.85	150	49.0	1939368.2	864530.7	44.6
Ямааны мах	тн	3	1.5	50.0	10500	8700	82.9
Адууны мах	тн	1	0	0.0	3800	0	0.0
Дайвар бүтээгдэхүүн	тн	1.897	19.343	1019.7	10888.2	80404	738.5
Хиамны зүйл	тн	3.03	4.16	137.3	16687	30799	184.6
Утсан, чанасан болон бусад боловсруулалт хийсэн ма	тн	0.65	0.14	21.5	7753	2100	27.1
Бүх төрлийн ногооны консерв	тн	0	9.3	0.0	0	40500	0.0
Дүфү	тн	9	0	0.0	27000	0	0.0
Жимсний чанамал	тн	2.7	1.578	58.4	14600	7890	54.0
Айраг	мян.л	21.6	17.76	82.2	73862	67560	91.5
Гурил Дээд	тн	49.45	50.84	102.8	51922.5	53786.3	103.6
Гурил I зэрэг	тн	357.8	295	82.4	291941.3	244253	83.7
Гурил II зэрэг	тн	3.8	3.551	93.4	2305	2370.7	102.9
Арвайн гурил	тн	24.68	19.455	78.8	27797.2	20703	74.5
Багсармал болон бусад малын тэжээл	тн	0	12.708	0.0	0	3832.3	0.0
Хивэг	тн	135.206	141.74	104.8	53631.6	61451	114.6
Нарийн боов	тн	103.69	85.373	82.3	171650	211116.2	123.0
Бялуу	тн	1.955	8.855	452.9	45714.7	149135	326.2
Хэвийн боов	тн	11	9.1	82.7	57600	48400	84.0
Талх	тн	43.957	39.68	90.3	37759	50675	134.2
Эмчилгээний цай	кг	1500	1015.6	67.7	37500	25390	67.7
Бусад цай	кг	159.5	170.92	107.2	7100	7600	107.0
Банш, бууз, хуушуур	тн	0.33	1.86	563.6	1413.6	10800	764.0
Энержи дринк	мян.л	0.39	0.931	238.7	3625	7775	214.5
Берзинтэн цүнх	ш	0	200	0.0	0	3400	0.0
Пальто	ш	2	1	50.0	160	80	50.0
Ноосон хүрэм	ш	5	0	0.0	500	0	0.0
Ноосон плате, банзал	ш	3	1	33.3	135	45	33.3
Ноосон майк, пуполька	ш	0	265	0.0	0	3995	0.0
Ноосон цамц	ш	10	115	1150.0	350	4100	1171.4
Ноосон алчуур, нөмрөг	ш	15	40	266.7	225	560	248.9
Ноолууран хүрэм	ш	2	0	0.0	520	0	0.0
Ноолууран алчуур, нөмрөг	ш	10	0	0.0	250	0	0.0
Оёмол плате, банзал	ш	0	9	0.0	0	1130	0.0
Костюм	хос	69	0	0.0	8680	0	0.0
Ажлын хувцас	ш	56	75	133.9	2285	7500	328.2
Цамц	ш	290	900	310.3	4890	13500	276.1
Монгол дээл, тэрлэг	ш	68	62	91.2	8860	5850	66.0
Эмэгтэй хослол	ш	16	13	81.3	880	1090	123.9
Юбка	ш	5	10	200.0	120	440	366.7
Хүүхдийн костюм	хос	312	0	0.0	15240	0	0.0
Эмэгтэй хүүхдийн формын хувцас	ш	0	532	0.0	0	31450	0.0
Эрэгтэй хүүхдийн формын хувцас	ш	0	512	0.0	0	31450	0.0
Гар хийцийн оёмол эдлэл /Хөөрөгний дайлин г.м/	мян.төг	0	41	0.0	0	615	0.0
Өвлийн малгай	ш	15	40	266.7	225	560	248.9
Барилгын шалны банз	м3	130	45	34.6	17430	7425	42.6
Модон байшингийн хийц (палк)	ш	1200	580	48.3	21600	14580	67.5
Диплом, Гэрчилгээ г.м үнэт цаас	мян.ш	0	312.6	0.0	0	156300	0.0
Стикер хэвлэл	м2	0	70	0.0	0	2660	0.0
Хүснэгт маягт	мян.х.д.х	0	3050.6	0.0	0	457600	0.0
Хулдаасан хэвлэл	м2	0	2110.9	0.0	0	12680	0.0
Үртсэн шахмал түлш	тн	0	31	0.0	0	5450	0.0
Бүх төрлийн тамга	ш	0	598	0.0	0	16052	0.0
Түгээсэн цэвэр ус	мян.м3	19.43	39.4	202.8	270576.6	265833.9	98.2
Сувагжуулалт	мян.м3	10.2	28.3	277.5	83495.6	92704.5	111.0

Хүснэгт II.6.1 Аж үйлдвэрийн салбарын борлуулалт, салбараар

Салбар	Аж үйлдвэрийн борлуулалт (мян.төг)		
	2018 I-X	2019 I-X	$\frac{2019 \text{ I-X}}{2018 \text{ I-X}} \%$
A	1	2	3
Нийт дүн	7049485	6314319	89.6
Уул уурхай, олборлох аж үйлдвэр	508758.4	0	0.0
Нүүрс олборлолт	508758.4	0	0.0
Боловсруулах аж үйлдвэр	3491851	3150295	90.2
Хүнсний бүтээгдэхүүн, ундаа үйлдвэрлэл	3401526	2316310	68.1
Мах, загас, жимс, ногоо, өөх, тос боловсруулалт	2376492	1112772	46.8
Сүү, сүүн бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэл	75227	60954.4	81.0
Үр тарианы гурил, цардуул, малын тэжээл	374791.2	382320.3	102.0
Хүнсний бусад бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэл	575015.7	745593.2	129.7
Нэхмэлийн үйлдвэрлэл	39765	149280	375.4
Хувцас үйлдвэрлэл, үслэг арьс боловсруулалт	11530	11450	99.3
Мод, модон эдлэл	39030	23675	60.7
Нийтлэх, хэвлэх, дуу бичлэг хийх ажиллагаа	0	629240	0.0
Мебель тавилга үйлдвэрлэл, боловсруулах үйлдвэрийн бусад	0	20340	0.0
Цахилгаан, дулааны эрчим хүч үйлдвэрлэл, усан хангамж	3048876	3164025	103.8
Цахилгаан, хий, дулаан үйлдвэрлэл	3048876	3164025	103.8

II.14 МАЛ АЖ АХУЙ

Хүснэгт II.14.1 Мал төллөлт, эх малын төрлөөр

Эх малын төрөл	Төллөсөн хээлтэгч, толгой			Төллөлтийн хувь		
	2017 I-X	2018 I-X	2019 I-X	2017 I-X	2018 I-X	2019 I-X
Бүгд	1295693	1039510	1291317	82.3	68.3	81.9
Гүү	60761	44231	66701	66.0	48.5	72.6
Үнээ	82773	65517	75517	71.8	59.0	71.1
Ингэ	231	204	285	50.2	41.4	58.4
Эм хонь	746914	612524	742758	84.9	72.4	84.3
Эм ямаа	405014	317034	406056	83.3	67.2	81.6

Хүснэгт II.14.2 Мал төллөлт, сумаар, төллөлтийн хувь

Сумын нэр	Төллөсөн хээлтэгч						Төллөлтийн хувь					
	Бүгд	Гүү	Үнээ	Ингэ	Эм хонь	Эм ямаа	Бүгд	Гүү	Үнээ	Ингэ	Эм хонь	Эм ямаа
Булган	25563	1890	2359	0	12844	8470	80.0	81.6	76.4	0.0	81.0	79.1
Баян-Агт	108843	4274	5553	10	64817	34189	74.5	57.9	67.4	71.4	79.6	69.8
Баяннуур	43104	1672	2340	69	22762	16261	84.4	71.6	68.7	65.1	84.8	88.4
Бугат	35071	2666	4980	0	18602	8823	65.9	75.7	74.7	0.0	71.3	52.0
Бүрэгхангай	116125	4500	6000	25	65300	40300	87.6	71.0	80.5	51.0	86.9	92.3
Гурван булаг	129792	5570	3520	34	75207	45461	96.4	89.6	86.0	47.9	97.0	97.1
Дашинчилэн	109282	4436	4455	41	65134	35216	98.5	91.0	89.5	74.6	99.3	99.4
Могод	124466	7826	4647	16	82459	29518	86.4	83.4	78.8	76.2	86.7	87.8
Орхон	119711	8028	7368	8	60208	44099	79.6	76.3	69.0	32.0	79.2	82.9
Рашаант	69596	3205	2468	66	38766	25091	78.5	78.7	75.6	64.7	78.2	79.2
Сайхан	106640	9361	4486	10	71377	21406	71.9	65.5	65.9	34.5	75.4	65.6
Сэлэнгэ	34348	1132	4455	0	17150	11611	73.6	35.4	49.0	0.0	81.8	86.5
Тэшиг	28596	1628	6139	0	12730	8099	71.9	65.2	71.7	0.0	77.3	66.3
Хангал	33049	1342	4790	0	14492	12425	75.9	53.3	62.2	0.0	82.4	78.9
Хишиг-өндөр	93158	4833	2711	0	57351	28263	85.5	77.9	68.5	0.0	89.0	82.4
Хутаг-Өндөр	113973	4338	9246	6	63559	36824	78.3	70.5	74.9	40.0	82.1	74.1
Бүгд	1291317	66701	75517	285	742758	406056	81.9	72.6	71.1	58.4	84.3	81.6

Хүснэгт II.14.3 Бойжуулсан төл, төрлөөр

Төлийн төрөл	Бойжуулсан төл, толгой			Бойжуулалтын хувь		
	2017 I-X	2018 I-X	2019 I-X	2017 I-X	2018 I-X	2019 I-X
Бүгд	1259656	1005002	1273301	97.3	97.2	98.9
Гүү	59163	40993	65906	98.0	98.3	99.3
Үнээ	81348	62257	74306	98.9	98.6	99.5
Ингэ	226	191	283	97.8	99.0	99.6
Эм хонь	727691	596260	734390	97.4	97.4	99.1
Эм ямаа	391228	305301	398416	96.6	96.3	98.3

Хүснэгт II.14.4 Бойжсон төл, сумаар

Сум	Бойжсон төл, толгой					
	Бүгд	Унага	Тугал	Ботго	Хурга	Ишиг
Булган	25478	1881	2359	0	12792	8446
Баян-Агт	102607	4202	5496	10	61885	31014
Баяннуур	43183	1664	2339	69	22826	16285
Бугат	35008	2632	4980	0	18594	8802
Бүрэгхангай	115952	4490	5997	25	65224	40216
Гурван булаг	129792	5570	3520	34	75207	45461
Дашинчилэн	108735	4431	4453	41	64906	34904
Могод	124001	7752	4590	16	82265	29378
Орхон	118843	8004	7364	8	60067	43400
Рашаант	67682	3192	2444	66	37591	24389
Сайхан	105710	9305	4464	10	70850	21081
Сэлэнгэ	34303	1130	4451	0	17128	11594
Тэшиг	28033	1542	6001	0	12562	7928
Хангал	32976	1341	4784	0	14455	12396
Хишиг-өндөр	92052	4807	2706	0	56871	27668
Хутаг-Өндөр	112595	4217	9135	5	62966	36272
Бүгд	1276950	66160	75083	284	736189	399234

Хүснэгт II.14.5 Гарсан төл, сумаар

Сум	Гарсан төл, толгой					
	Бүгд	Унага	Тугал	Ботго	Хурга	Ишиг
Булган	25563	1890	2359	0	12844	8470
Баян-Агт	108928	4274	5553	10	64837	34254
Баяннуур	43267	1672	2340	69	22856	16330
Бугат	35091	2666	4980	0	18622	8823
Бүрэгхангай	116125	4500	6000	25	65300	40300
Гурван булаг	129792	5570	3520	34	75207	45461
Дашинчилэн	109282	4436	4455	41	65134	35216
Могод	124466	7826	4647	16	82459	29518
Орхон	119712	8028	7369	8	60208	44099
Рашаант	69596	3205	2468	66	38766	25091
Сайхан	106640	9361	4486	10	71377	21406
Сэлэнгэ	34348	1132	4455	0	17150	11611
Тэшиг	28596	1628	6139	0	12730	8099
Хангал	33049	1342	4790	0	14492	12425
Хишиг-өндөр	93158	4833	2711	0	57351	28263
Хутаг-Өндөр	113973	4338	9246	6	63559	36824
Бүгд	1291586	66701	75518	285	742892	406190

Хүснэгт II.14.6 Зүй бусаар хорогдсон том мал, төрлөөр

Малын төрөл	Хорогдсон том мал, толгой			Оны эхний малд том малын хорогдлын эзлэх хувь		
	2017 I-X	2018 I-X	2019 I-X	2017 I-X	2018 I-X	2019 I-X
Бүгд	63459	104474	20552	1.9	3.0	0.61
Адуу	7238	15697	1255	3.0	5.7	0.48
Үхэр	7649	22307	1422	3.0	7.6	0.50
Тэмээ	3	12	2	0.2	0.9	0.15
Хонь	30068	38281	11079	1.7	2.1	0.62
Ямаа	18501	28177	6794	1.8	2.7	0.67

Хүснэгт II.14.7 Хорогдсон төл, сумаар

Сум	Хорогдсон төл, толгой					
	Бүгд	Унага	Тугал	Ботго	Хурга	Ишиг
Булган	85	9	0	0	52	24
Баян-Агт	6321	72	57	0	2952	3240
Баяннуур	84	8	1	0	30	45
Бугат	83	34	0	0	28	21
Бүрэгхангай	173	10	3	0	76	84
Гурван булаг	0	0	0	0	0	0
Дашинчилэн	547	5	2	0	228	312
Могод	465	74	57	0	194	140
Орхон	869	24	5	0	141	699
Рашаант	1914	13	24	0	1175	702
Сайхан	930	56	22	0	527	325
Сэлэнгэ	45	2	4	0	22	17
Тэшиг	563	86	138	0	168	171
Хангал	73	1	6	0	37	29
Хишиг-өндөр	1106	26	5	0	480	595
Хутаг-Өндөр	1378	121	111	1	593	552
Бүгд	14636	541	435	1	6703	6956

Хүснэгт II.14.8 Зүй бусаар хорогдсон том мал, сумаар

Сум	Хорогдсон том мал						Оны эхний малд эзлэх хувь					
	Бүгд	Адуу	Үхэр	Тэмээ	Хонь	Ямаа	Бүгд	Адуу	Үхэр	Тэмээ	Хонь	Ямаа
Булган	108	7	6	0	61	34	0.2	0.1	0.1	0.0	0.2	0.2
Баян-Агт	8380	377	335	0	4705	2963	2.8	1.9	1.6	0.0	2.9	2.9
Баяннуур	230	2	5	0	189	34	0.21	0.03	0.06	0.00	0.34	0.09
Бугат	216	113	28	0	43	32	0.20	1.11	0.18	0.00	0.08	0.10
Бүрэгхангай	923	21	22	0	783	97	0.34	0.12	0.12	0.00	0.52	0.11
Гурван булаг	247	1	1	0	228	17	0.09	0.01	0.01	0.00	0.15	0.02
Дашинчилэн	319	43	45	0	115	116	0.14	0.35	0.38	0.00	0.09	0.16
Могод	453	39	24	2	258	130	0.15	0.17	0.18	3.85	0.14	0.19
Орхон	1517	176	137	0	681	523	0.49	0.65	0.56	0.00	0.46	0.49
Рашаант	1127	21	45	0	613	448	0.62	0.19	0.57	0.00	0.61	0.72
Сайхан	2895	148	90	0	1870	787	0.83	0.40	0.52	0.00	0.86	1.02
Сэлэнгэ	86	11	19	0	31	25	0.09	0.12	0.09	0.00	0.08	0.10
Тэшиг	1189	91	330	0	368	400	1.33	1.07	1.51	0.00	1.10	1.55
Хангал	171	15	65	0	53	38	0.19	0.22	0.36	0.00	0.15	0.12
Хишиг-өндөр	476	29	21	0	270	156	0.22	0.20	0.24	0.00	0.22	0.22
Хутаг-Өндөр	2215	161	249	0	811	994	0.69	0.84	0.76	0.00	0.50	0.92
Бүгд	20552	1255	1422	2	11079	6794	0.61	0.48	0.50	1.48	0.62	0.67

Хүснэгт II.14.9 Хорогдсон хээлтэгч, сумаар

Сум	Хорогдсон том мал						Оны эхний малд эзлэх хувь					
	Бүгд	Адуу	Үхэр	Тэмээ	Хонь	Ямаа	Бүгд	Адуу	Үхэр	Тэмээ	Хонь	Ямаа
Булган	108	7	6	0	61	34	0.2	0.1	0.1	0.0	0.2	0.2
Баян-Агт	8380	377	335	0	4705	2963	2.8	1.9	1.6	0.0	2.9	2.9
Баяннуур	230	2	5	0	189	34	0.21	0.03	0.06	0.00	0.34	0.09
Бугат	216	113	28	0	43	32	0.20	1.11	0.18	0.00	0.08	0.10
Бүрэгхангай	923	21	22	0	783	97	0.34	0.12	0.12	0.00	0.52	0.11
Гурван булаг	247	1	1	0	228	17	0.09	0.01	0.01	0.00	0.15	0.02
Дашинчилэн	319	43	45	0	115	116	0.14	0.35	0.38	0.00	0.09	0.16
Могод	453	39	24	2	258	130	0.15	0.17	0.18	3.85	0.14	0.19
Орхон	1517	176	137	0	681	523	0.49	0.65	0.56	0.00	0.46	0.49
Рашаант	1127	21	45	0	613	448	0.62	0.19	0.57	0.00	0.61	0.72
Сайхан	2895	148	90	0	1870	787	0.83	0.40	0.52	0.00	0.86	1.02
Сэлэнгэ	86	11	19	0	31	25	0.09	0.12	0.09	0.00	0.08	0.10
Тэшиг	1189	91	330	0	368	400	1.33	1.07	1.51	0.00	1.10	1.55
Хангал	171	15	65	0	53	38	0.19	0.22	0.36	0.00	0.15	0.12
Хишиг-өндөр	476	29	21	0	270	156	0.22	0.20	0.24	0.00	0.22	0.22
Хутаг-Өндөр	2215	161	249	0	811	994	0.69	0.84	0.76	0.00	0.50	0.92
Бүгд	20552	1255	1422	2	11079	6794	0.61	0.48	0.50	1.48	0.62	0.67

Хүснэгт II.14.10 Өвчнөөр хорогдсон том мал, сумаар

Сум	Өвчнөөр хорогдсон том мал						Зүй бусаар хорогдсон малд өвчнөөр хорогдсон малын эзлэх хувь					
	Бүгд	Адуу	Үхэр	Тэмээ	Хонь	Ямаа	Бүгд	Адуу	Үхэр	Тэмээ	Хонь	Ямаа
Булган	12	0	0	0	12	0	11.11	0	0	0	19.67	0
Баян-Агт	472	2	5	0	349	116	5.63	0.53	1.49	0	7.42	3.91
Баяннуур	165	0	0	0	150	15	71.74	0	0	0	79.37	44.12
Бугат	7	7	0	0	0	0	3.24	6.19	0	0	0	0
Бүрэгхангай	664	0	1	0	650	13	71.94	0	4.55	0	83.01	13.4
Гурван булаг	199	0	0	0	199	0	80.57	0	0	0	87.28	0
Дашинчилэн	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Могод	87	0	0	0	87	0	19.21	0	0	0	33.72	0
Орхон	265	0	9	0	256	0	17.47	0	6.57	0	37.59	0
Рашаант	116	8	10	0	66	32	10.29	38.1	22.22	0	10.77	7.14
Сайхан	317	29	14	0	238	36	10.95	19.59	15.56	0	12.73	4.57
Сэлэнгэ	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Тэшиг	50	6	11	0	25	8	4.21	6.59	3.33	0	6.79	2
Хангал	6	0	4	0	2	0	3.51	0	6.15	0	3.77	0
Хишиг-өндөр	100	0	0	0	100	0	21.01	0	0	0	37.04	0
Хутаг-Өндөр	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Бүгд	2460	52	54	0	2134	220	12.0	4.1	3.8	0.0	19.3	3.2

Статистикийн мэдээллийг хэрхэн авах вэ?

www.1212.mn Статистикийн мэдээллийн нэгдсэн сан
bulgan.nso.mn Хэлтсийн вэб сайт

Ухаалаг гар утас, таблет ашиглан статистикийн мэдээлэл авах ezStat аппликейшн

Статистикийн хэвлэл бүтээгдэхүүнийг унших Монстат аппликейшн

www.nso.mn сайтад бүртгүүлснээр цахим шуудангаар тогтмол авч болно.

[www.facebook.com/pages/ Статистик-Мэдээлэл](http://www.facebook.com/pages/Статистик-Мэдээлэл)
[www.facebook.com/pages/Булган аймгийн засаг даргын дэргэдэх статистикийн хэлтэс](http://www.facebook.com/pages/Булган_аймгийн_засаг_даргын_дэргэдэх_статистикийн_хэлтэс)

www.twitter.com/statistic_mn

1900-1212
1 минут = 200 төгрөг

70342766

СЭВЭЭСЭЙН ХИШГЭЭНИЙ ХЭВЭЭН ОМ
WWW.1212.MN

Хаяг:
Монгол улс, Булган аймаг, Булган сум,
Засаг даргын тамгын газар, 105, 106 тоот
Статистикийн хэлтэс
Утас:
70342766
И-мэйл:
bulgan@nso.mn
вэб:
www.bulgan.nso.mn

Address
Statistics office, №105, 106
Governers office Bulgan sum,
Bulgan aimag, Mongolia
Phone:
70342766
E-mail:
bulgan@nso.mn
Web:
www.bulgan.nso.mn